

HANNU REMES

Soome keeleteadlane Hannu Remes on aastakümneid tegutsenud Soome-Eesti keele- ja kultuurisillal. Ta on uurinud võrdlevalt soome ja eesti keelt, kirjeldanud kahe maa keele- ja kultuurisuhete kujunemislugu, aktiivselt osalenud kultuuri ja teadussuhtluses, levitanud mõlemal maal teadmisi naabrite keele ja kultuuri kohta.

Hannu Remes on Emakeele Seltsi ja Johannes Aaviku Seltsi auliige. Keeleteadlast on oma südamega tehtud töö eest tunnustatud Maarjamaa Risti IV klassi teenetemärgiga.

Eesti keele ja Eestimaaga tutvumine sai Remesel alguse 1962. aastal, kui ta hakkas Helsingi ülikoolis õppima soome filoloogiat, sealhulgas eesti keelt ja kirjandust. Esimest korda käis ta Eestis 1967. aastal. 1971. aastast alates töötas ta 40 aastat Joensuu ülikoolis soome keele lektorina, õpetades ka eesti keelt. Tema koostatud on soomlastele mõeldud eesti keele grammatika „Viron kielioppi” (1983), mis oli teine sellelaadne Julius Krohni 1872. aastal ilmunud eesti keele grammatika järel.

Hannu Remese uurimustest on märkimisväärne hulk koondatud Emakeele Seltsi väljaandesse „Eesti silda ehitamas: valik artikleid 1978–2021”. See koguteos teeb lugejale kättesaadavaks eesti ja soome keele erisused ja sarnasused, mõlema keele uurimisloo 19. sajandist tänapäevani, aga pöörab tähelepanu ka Juhani Aho, Eino Leino jt estofiilide tegemistele, mis ilmestasid soome-eesti kultuurisuhteid. Ära märkimata ei jää ka eesti tuntud keechemehe Johannes Aaviku soosiv suhtumine Soomesse ja soome keelde: Aavik oli vaimustunud kirjanik Juhani Aho loomingust ning väljendusrikkast keelest ning nii sai hoogu ka Aaviku keeleuuenduslik tegevus Eestis.

Hannu Remesi sulest on ilmunud kirjutisi ka meie Kuusalu keechemehe Eduard Ahrensi kohta, sh tema kohtumisest soome rahvuseepose koostaja Elias Lönnrotiga, mida võib nimetada soome-eesti keele- ja kultuurikontaktide oluliseks tähiseks.

Hannu Remese suhted Laurentsiuse Seltsiga väärivad eraldi tähelepanu – alates osalemisest Eduard Ahrensi mälestusmärgi avamisel 2017. aastal. Ta ise on esinenud kahel Ahrensi konverentsil, pakkunud ideid konverentside teemade valikul, kaasanud esinejateks soome lektoreid, nt keeleteadlase Auli Hakulise. Nagu kõige paremas mõttes võib öelda – olnud alati kohal ja toeks.